

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o perspektivah za prihodnost kmetijstva na območjih s posebnimi naravnimi ovirami (gorske, otoške in obrobne regije)

(2008/C 120/11)

Evropski ekonomsko-socialni odbor je 27. septembra 2007 v skladu s točko A člena 29 izvedbenih določb poslovnika sklenil, da pripravi k naslednjemu mnenju:

Perspektive za prihodnost kmetijstva na območjih s posebnimi naravnimi ovirami (gorske, otoške in obrobne regije).

Strokovna skupina za kmetijstvo, razvoj podeželja in okolje, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 27. novembra 2007. Poročevalec je bil g. BROS.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 440. plenarnem zasedanju 12. in 13. decembra 2007 (seja z dne 12. decembra) s 127 glasovi za, 1 glasom proti in 6 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor je 13. septembra 2006 sprejel mnenje na lastno pobudo o perspektivah za prihodnost kmetijstva na območjih s posebnimi naravnimi ovirami (gorske, otoške in obrobne regije) ⁽¹⁾.

1.1.1 V navedenem mnenju je celotno 4. točko namenil problematiki gorskih regij in pri tem med drugim poudaril potrebo po:

- posebni politiki EU za gorska območja;
- usklajeni opredelitvi za celotno EU;
- prednostni obravnavi gorskih območij pri dodeljevanju proračunskih sredstev drugega stebra;
- konsolidaciji nadomestnih ukrepov za gorske kmetije;
- povezovanju kmetijske in regionalne politike za večji vpliv na gorska območja.

1.2 Predsednik Evropske komisije José Manuel BARROSO je 7. decembra 2006 na seji o političnem dialogu ob koncu plenarnega zasedanja OR izrazil strinjanje s pripravo **zelenih knjige o prihodnji politiki za gorska območja**.

1.3 Zato je EESO sklenil, da pripravi dodatno mnenje, da bi lahko predstavil svoje stališče o pripravi tovrstne zelene knjige.

1.4 Vsi evropski državljani imajo namreč veliko od gorskih območij – z vidika javnih dobrin in z ekonomskega vidika. Med drugim gre za:

- zmanjševanje možnosti naravnih nesreč (od česar imajo hkrati korist prebivalci gorskih območij in drugi, npr. zaščita prometnih poti);
- območja za prosti čas in turizem (zelo pomembna za državljanke urbanizirane celine in za evropsko konkurenčnost);

— veliko biotsko raznovrstnost;

— edinstvene vodne rezerve;

— visokokakovostne izdelke, zlasti prehranske.

1.5 Če za gorska območja ljudje, ki tam živijo, ne bodo dobro skrbeli, bodo te dobrine in storitve ogrožene.

1.6 Zdaj se moramo soočiti s pomembnimi novostmi, ki so že nastopile ali pa šele bodo, kot so večja konkurenca v gospodarstvu, demografske spremembe, podnebne spremembe itd. Ti izzivi se nanašajo na celotno ozemlje, njihov vpliv pa je še veliko bolj opazen na gorskih območjih in zato zahteva posebno obravnavo.

1.7 Večina sedanjih politik, ki veljajo za gorska območja, je razdeljena na sektorje in določena zunaj teh območij, pri čemer se posebnosti teh regij ne upoštevajo v zadostni meri. Politični ukrepi za gorska območja se navadno posplošujejo, pogosto se nanašajo še na druga območja in ne upoštevajo posebnosti gorskih območij. Hkrati pa evropski in nacionalni politični ukrepi vse bolj poudarjajo primerjalne prednosti regij, ko gre za spodbujanje teh regij ali pa njihov razvoj.

1.8 Kljub svojemu pomenu na evropski ravni ostajajo gorska območja nekoliko potisnjena v stran v okviru evropske politike, poleg tega se niti najmanj ne priznava, da lahko precej prispevajo h gospodarski rasti v Evropi in njeni biotski raznovrstnosti ravno zaradi svojih inovativnih pristopov.

1.9 Zato se Odbor zavzema za skladnejši in bolj povezan politični pristop. Za trajnostni razvoj gorskih območij je potreben medsektorski pristop, ki upošteva posamezna območja.

⁽¹⁾ UL C 318, 23.12.2006, str. 93.

1.10 Evropska zelena knjiga o prihodnji politiki za gorska območja bi omogočila racionalizacijo in utrditev obstoječih politik in pobud na evropski ravni, da bi bile bolj učinkovite z vidika posebnosti gorskih območij. To velja zlasti za gorsko kmetijstvo, kakor je navedeno v tem mnenju. V večini evropskih gorskih območij je kmetijstvo namreč temelj za razvoj drugih socialno-ekonomskih dejavnosti, agroživilske industrije, turizma itd., zaradi česar se tudi povečuje privlačnost teh območij. Skupna kmetijska politika ima torej veliko vlogo in mora biti vključena v pregled evropskih politik v zeleni knjigi, ki obravnava gorska območja.

1.11 Odbor zahteva, da se zelena knjiga o prihodnji politiki za gorska območja čim prej doda v program dela Evropske komisije, da bi opredelili strateško pomembna vprašanja za gorska območja v državah članicah Evropske unije, pojasnili naloge posameznih ravni oblasti in gospodarskih sektorjev ter njihovo usklajenost, konsolidirali posebne statistične podatke, na katerih temeljijo politični ukrepi za ta območja, preučili spremljevalne in podporne ukrepe za ta območja glede na strateške cilje Evropske unije in spodbujali razvoj evropskih in nacionalnih politik.

V Bruslju, 12. decembra 2007

1.12 **Zelena knjiga o prihodnji politiki za gorska območja bo olajšala preučevanje primerjalnih prednosti gorskih območij** in se poleg tega lepo vključila v prenovljeno lizbonsko strategijo in göteborgsko strategijo. Prispevala bo k ciljem rasti in zaposlovanja in Evropska unija bo tako v prihodnosti lažje postala mednarodno konkurenčna družba znanja. Gorska območja lahko veliko prispevajo k Evropi kot celoti, zato bi morali čim bolj izkoristiti njihov potencial za inovacije in gospodarsko rast.

1.13 Evropska komisarka za regionalno politiko Danuta HÜBNER je na plenarnem zasedanju Odbora 11. in 12. julija 2007 napovedala, da bo leta 2008 v poročilu o ozemeljski koheziji obravnavan vpliv večjih izzivov na regije v prihodnosti, pa tudi načini za njihovo reševanje. Odbor poziva k ustrezni obravnavi lokalnih posebnosti gorskih, otoških in obrobnihih regij pri sedanjih razpravah o kohezijski politiki Unije in pripravi teritorialne agende.

Predsednik

Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Dimitris DIMITRIADIS
